

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

Сектор запобігання та виявлення корупції

**Подарунки.
Неправомірна вигода.
Корупційні та пов'язані з корупцією
правопорушення**

2021 рік

Зміст

1. Подарунки. Неправомірна вигода

- ❖ **Поняття**
- ❖ **Правила отримання подарунків. Обмеження**
- ❖ **Правила поведінки при надходженні пропозиції щодо подарунка або неправомірної вигоди**
- ❖ **Правила поводження з подарунками та предметами, що можуть бути неправомірною вигодою**

2. Корупційне правопорушення і правопорушення, пов'язане з корупцією

- ❖ **Корупційні правопорушення**
 - **Кримінальні корупційні правопорушення (корупційні злочини)**
 - **Дисциплінарні корупційні правопорушення**
- ❖ **Правопорушення, пов'язані з корупцією**
 - **Кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією**
 - **Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією**
 - **Дисциплінарна відповідальність за вчинення правопорушення, пов'язані з корупцією**
- ❖ **Цивільно-правова відповідальність за вчинення корупційного правопорушення і правопорушення, пов'язаного з корупцією**

3. Наслідки притягнення до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних з корупцією, для державних службовців

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

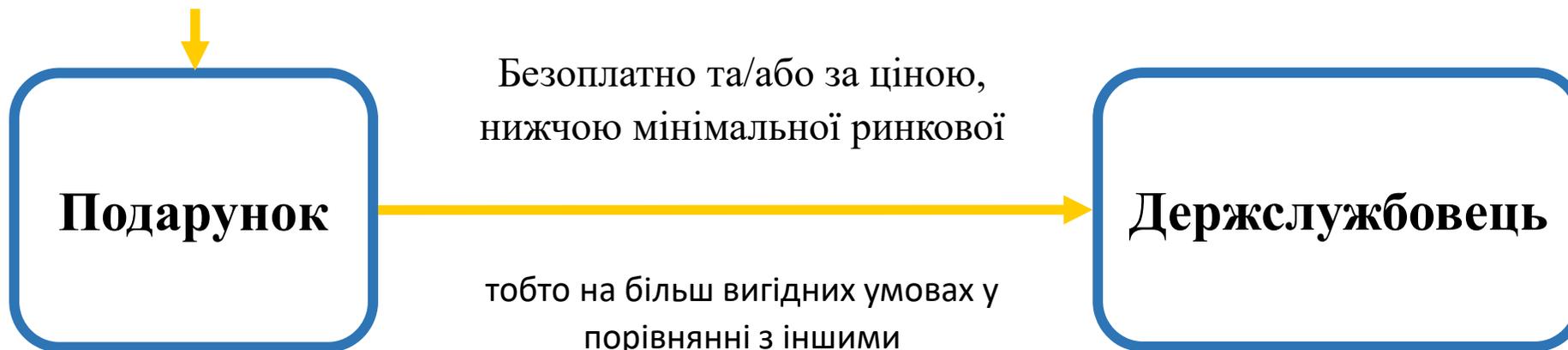
1. Подарунки Неправомірна вигода

Подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Предмет подарунка є:

- грошові кошти
- майно
- переваги
- пільги
- послуги
- нематеріальні активи.

До поняття подарунку **не входять** вигоди нематеріального чи негрошового характеру.

Передача або отримання подарунка **не має на меті використання службовою особою наданих службових повноважень та пов'язаних можливостей** в момент передачі подарунка

Неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав

Порівняння понять «ПОДАРУНОК» і «НЕПРАВОМІРНА ВИГОДА»

Подарунок

- Грошові кошти
- Майно
- Переваги, пільги, послуги
- Нематеріальні активи

Не має на меті використання службовою особою наданих службових повноважень та пов'язаних можливостей в момент передачі подарунка.

Заборона на одержання подарунків стосується випадків, коли подарунок одержується у зв'язку із здійсненням діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави, та від підпорядкованих осіб

Одержуються службовою особою безоплатно та/або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.
При цьому, Законом встановлено максимальний розмір дозволеного подарунку

Порушення обмежень щодо подарунків є правопорушенням, пов'язаним з корупцією, за яке встановлено адміністративну відповідальність.

Неправомірна вигода

- Грошові кошти
- Майно
- Переваги, пільги, послуги
- Нематеріальні активи
- Вигоди нематеріального чи негрошового характеру

Обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав

Розмір не має значення.
Отримання, обіцянка та пропозиція неправомірної вигоди заборонені та недопустимі

Отримання, обіцянка та пропозиція неправомірної вигоди є корупційним правопорушенням

Предмет

Мета

Розмір

Наслідки

Правила прийняття подарунків

**Закон України «Про запобігання корупції» у статті 23
виділяє три види подарунків:**

1. Заборонені подарунки, які не можна приймати за будь-яких умов
2. Подарунки з обмеженнями, які можна приймати тільки за певних умов
3. Дозволені подарунки, які можна приймати за будь-яких умов

Заборонені подарунки

Державним службовцям особисто або через інших осіб
ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- вимагати подарунки
- просити подарунки
- одержувати подарунки
 - для себе чи близьких осіб
 - від юридичних або фізичних осіб
 - ❖ у зв'язку із здійсненням діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (подарунки, що надаються як подяка за раніше вчинені службовцем дії (бездіяльність) або прийняті ним рішення на користь дарувальника або третіх осіб; або даруються в очікуванні заздалегідь необіцяного вчинення службовцем дій (бездіяльності) або прийняття ним рішень на користь дарувальника чи третіх осіб)
 - ❖ від осіб, які знаходяться у них в підпорядкуванні.

Зверніть увагу! Вартість забороненого подарунка не має значення

Подарунки з обмеженнями

Обмеження, передбачені Законом України «Про запобігання корупції» для одержання подарунків службовою особою :

- Прийняття подарунку має відповідати **загальновизнаним уявленням про гостинність**
- Вартість подарунку не перевищує **1 прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка**, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує **2 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.**

Подарунки з обмеженнями допускаються за умови, що вони **не пов'язані із здійсненням діяльності з виконання функцій державної влади або місцевого самоврядування і не одержуються від підлеглих осіб.**

Зверніть увагу! Подарунки з обмеженнями можливо одержувати лише у разі, коли присутні **обидві умови** – загальновизнані уявлення про гостинність і лімітована вартість подарунку. Якщо одна з умов відсутня, подарунок є **забороненим.**

Дозволені подарунки

Дозволеними подарунками є:

- подарунки, які отримуються від **близьких осіб**

Близькими особами є особи, які наведені у ст.1 Закону України «Про запобігання корупції».

- подарунки, які одержуються **як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси**

Тобто **придбання товарів чи послуг за зниженими цінами, до яких мають доступ усі покупці певного товару чи послуги.**

Такі знижки, премії, бонуси тощо **не носять індивідуального характеру і спеціальних умов, під які попадає виключно службова особа** – службова особа одержує їх на тих же умовах, що й інші.

На дозволені подарунки обмеження щодо вартості подарунків не поширюються

Зверніть увагу! Відповідно до пункту 7 частини 1 статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» подарунки мають вноситися до декларації, за умови, якщо вартість такого подарунка або грошових коштів, отриманих в якості подарунка перевищує 5 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року

Зверніть увагу! Суб'єкт декларування вносить відомості не тільки про власні подарунки, а також про подарунки, які одержували члени сім'ї

Зверніть увагу! Відповідно до частини четвертої статті 23 Закону України «Про запобігання корупції» рішення, прийняте особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважається таким, що прийнято в умовах конфлікту інтересів, і на ці рішення розповсюджуються положення статті 67 Закону.

Відповідно до частини 5 статті 24 Закону України «Про запобігання корупції», у випадку наявності сумнівів щодо можливості одержання подарунка

особа має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до Національного агентства з питань запобігання корупції

Правила поведінки при надходженні пропозиції щодо подарунка або неправомірної вигоди

працівники Держаудитслужби, у разі надходження до них пропозицій чи обіцянок надати їм або іншим особам неправомірної вигоди, **зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:**

Правила поводження з подарунками та предметами, що можуть бути неправомірною вигодою

Відповідно до частини 2 статті 24 Закону України «Про запобігання корупції» у випадку виявлення у своєму службовому приміщенні чи отримання майна, що може бути неправомірною вигодою чи подарунком, службова особа Держаудитслужби **зобов'язана:**

До таких випадків можна віднести:

- виявлення пакунку, сумки, конверту у своєму службовому приміщенні або на робочому столі
- отримання грошових коштів на банківський рахунок від невідомих осіб
- поповнення мобільного телефону невідомими особами
- тощо

невідкладно, але **не пізніше 1 робочого дня, письмово** повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або Голову Держаудитслужби

скласти акт, який підписують особа, що виявила цей факт та відповідний керівник

предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки **зберігаються в органі** до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції

Повідомлення може здійснюватися у формі доповідної записки, в якій слід вказати:

- обставини виявлення відповідного предмету
- де він знаходився
- належним чином описати його (бажано сфотографувати)
- у разі одержання коштів на банківський рахунок бажано взяти виписку з банку щодо рахунку, з якого були перераховані кошти

- Акт складається у довільній формі
- Фіксуються усі обставини виявлення предмету, місце його знаходження та опис його зовнішнього вигляду
- Акт необхідно додати до доповідної записки
- Акт бажано складати в присутності відповідного керівника

2. Корупційне правопорушення і правопорушення, пов'язане з корупцією

Відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції»:

корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність

- ❖ наявність ознак корупції (тобто використання службових повноважень або пов'язаних з ними можливостей з метою одержання (прийняття пропозиції або обіцянки) неправомірної вигоди, так само як і надання (пропозиція, обіцянка) неправомірної вигоди з метою схилити службову особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей)
- ❖ наявність суб'єкта, визначеного законом
- ❖ наявність встановлених законом одного з видів відповідальності (кримінальна, дисциплінарна та/або цивільно-правова відповідальність)

правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність

- ❖ відсутність ознак корупції
- ❖ порушення вимог, заборон та обмежень, встановлених законом про запобігання корупції
- ❖ наявність суб'єкта, визначеного законом (суб'єкти корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних з корупцією, збігаються)
- ❖ наявність встановлених законом одного з видів відповідальності (кримінальна, адміністративна, дисциплінарна та/або цивільно-правова)

2.1. Корупційні правопорушення

- **Кримінальні корупційні правопорушення (корупційні злочини)**
- **Дисциплінарні корупційні правопорушення**

Кримінальні корупційні правопорушення (корупційні злочини)

Перелік корупційних злочинів наведено у примітці до статті 45 Кримінального кодексу України

Види корупційних злочинів

Безпосередньо корупційні злочини

- ❖ **Стаття 210.** Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням
- ❖ **Стаття 354.** Підкуп працівника підприємства, установи чи організації
- ❖ **Стаття 364.** Зловживання владою або службовим становищем
- ❖ **Стаття 364¹.** Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми
- ❖ **Стаття 365².** Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги
- ❖ **Стаття 368.** Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою
- ❖ **Стаття 368³.** Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми
- ❖ **Стаття 368⁴.** Підкуп особи, яка надає публічні послуги
- ❖ **Стаття 368⁵.** Незаконне збагачення
- ❖ **Стаття 369.** Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі
- ❖ **Стаття 369².** Зловживання впливом

Злочини, які стають корупційними за умови вчинення їх шляхом зловживання службовим становищем

- ❖ **Стаття 191.** Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем
- ❖ **Стаття 262.** Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем
- ❖ **Стаття 308.** Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
- ❖ **Стаття 312.** Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
- ❖ **Стаття 313.** Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням
- ❖ **Стаття 320.** Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів
- ❖ **Стаття 357.** Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження
- ❖ **Стаття 410.** Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем

Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення
Стаття 210. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням	
<p>1. Нецільове використання бюджетних коштів службовою особою, а так само здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч Бюджетному кодексу України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік, якщо предметом таких дій були бюджетні кошти у великих розмірах (в 1000 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у 2021 році – 1 135 000 гривень)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень) або • виправні роботи на строк до 2 років або • обмеження волі на строк до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого
<p>2. Ті самі діяння, предметом яких були бюджетні кошти в особливо великих розмірах (в 3000 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у 2021 році – 3 405 000 гривень) або вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб</p>	<ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк від 2 до 5 років або • позбавлення волі на строк від 2 до 6 років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років
Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем	
<p>1. Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди (в 100 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у 2021 році – 113 500 гривень) охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб</p>	<ul style="list-style-type: none"> • арешт на строк до 6 місяців або • обмеження волі на строк до 3 років або • позбавлення волі на строк до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років із штрафом від 250 до 750 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 4 250 до 12 750 гривень)
<p>2. Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (у 250 і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у 2021 році – 283 750 гривень)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 3 до 6 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років зі штрафом від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 8 500 до 17 000 гривень)
Стаття 368⁵. Незаконне збагачення	
<p>1. Набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, активів, вартість яких більше ніж на 6500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (у 2021 році – 7 377 500 гривень) перевищує її законні доходи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років

**Кримінальне корупційне правопорушення
(корупційний злочин)**

Відповідальність за вчинення

Стаття 364¹. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

1. **Зловживання повноваженнями**, тобто умисне, з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб використання всупереч інтересам юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми службовою особою такої юридичної особи своїх повноважень, **якщо це завдало істотної шкоди (в 100 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у 2021 році – 113 500 гривень)** охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб

• **штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень)**
або
• **арешт на строк до 3 місяців**
або
• **обмеження волі на строк до 2 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 2 років

2. **Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (у 250 і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у 2021 році – 283 750 гривень)**

• **штраф від 4000 до 6000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 68 000 до 102 000 гривень)**
або
• **арешт на строк до 6 місяців**
або
• **позбавлення волі на строк від 3 до 6 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років

Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

1. **Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди, а так само прохання надати таку вигоду для себе чи третьої особи** за вчинення чи невчинення такою службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає неправомірну вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища

• **штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень)**
або
• **арешт на строк від 3 до 6 місяців**
або
• **позбавлення волі на строк від 2 до 4 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років

2. **Діяння**, передбачене частиною першою цієї статті, **предметом якого була неправомірна вигода у значному розмірі (в 100 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у 2021 році – 113 500 гривень)**

• **позбавлення волі на строк від 3 до 6 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років

3. **Діяння**, передбачене частиною першою або другою цієї статті, **предметом якого була неправомірна вигода у великому розмірі (в 200 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у 2021 році – 227 000 гривень)** або вчинене службовою особою, яка займає відповідальне становище, або за попередньою змовою групою осіб, або повторно, або поєднане з вимаганням неправомірної вигоди

• **позбавлення волі на строк від 5 до 10 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років
з конфіскацією майна

4. **Діяння**, передбачене частинами першою, другою або третьою цієї статті, **предметом якого була неправомірна вигода в особливо великому розмірі (в 500 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у 2021 році – 567 500 гривень)**, або вчинене службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище

• **позбавлення волі на строк від 8 до 12 років**
з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років
з конфіскацією майна

Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення	Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення
<p align="center">Стаття 354. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації</p>		<p align="center">Стаття 365². Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги</p>	
<p>1. Пропозиція чи обіцянка працівникові підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою, або особі, яка працює на користь підприємства, установи чи організації, надати йому (їй) або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення працівником будь-яких дій з використанням становища, яке він займає, або особою, яка працює на користь підприємства, установи чи організації, в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 100 до 250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 4 250 гривень) або • громадські роботи на строк до 100 годин або • виправні роботи на строк до 1 року або • обмеження волі на строк до 2 років або • позбавлення волі на строк до 2 років 	<p>1. Зловживання своїми повноваженнями аудитором, нотаріусом, оцінювачем, уповноваженою особою або службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, іншою особою, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у т.ч. послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), або державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, державним виконавцем, приватним виконавцем з метою отримання неправомірної вигоди, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 68 000 гривень) або • обмеження волі на строк до 3 років або • позбавлення волі на строк до 3 років <p>з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 10 років</p>
<p>2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 250 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 4 250 до 8 500 гривень) або • громадські роботи на строк від 100 до 200 годин або • виправні роботи на строк до 2 років або • обмеження волі на строк до 3 років або • позбавлення волі на строк до 3 років 		
<p>3. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання працівником підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою, або особою, яка працює на користь підприємства, установи чи організації, неправомірної вигоди, а так само прохання надати таку вигоду для себе чи третьої особи за вчинення чи невчинення будь-яких дій з використанням становища, яке займає працівник на підприємстві, в установі чи організації, або у зв'язку з діяльністю особи на користь підприємства, установи чи організації, в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 250 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 4 250 до 8 500 гривень) або • громадські роботи на строк від 100 до 200 годин або • обмеження волі на строк до 2 років або • позбавлення волі на строк до 2 років 	<p>2. Те саме діяння, вчинене стосовно неповнолітньої чи недієздатної особи, особи похилого віку або повторно</p>	<ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 5 років або • позбавлення волі на строк від 3 до 5 років <p>з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років</p>
<p>4. Дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи поєднані з вимаганням неправомірної вигоди</p>	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 500 до 750 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 8 500 до 12 750 гривень) або • громадські роботи на строк від 160 до 240 годин або • обмеження волі на строк до 3 років або • позбавлення волі на строк до 3 років 	<p>3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 5 до 8 років <p>з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років</p> <p>з конфіскацією майна або без такої</p>

Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення	Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення
Стаття 368³. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми		Стаття 368⁴. Підкуп особи, яка надає публічні послуги	
1. Пропозиція чи обіцянка службовій особі юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди або прохання її надати за вчинення зазначеною службовою особою дій чи її бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 4000 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • громадські роботи на строк від 100 до 200 годин або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 2 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 2 років 	1. Пропозиція чи обіцянка аудитору, нотаріусу, оцінювачу, іншій особі, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але провадить професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у т.ч. послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), надати йому/їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди або прохання її надати за вчинення особою, яка надає публічні послуги, дій або її бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • громадські роботи на строк від 100 до 200 годин або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 2 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 2 років
2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи організованою групою	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 85 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 4 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 4 років 	2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи організованою групою	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 85 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 4 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 4 років
3. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 68 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • виправні роботи на строк до 2 років або <ul style="list-style-type: none"> • арешт на строк до 6 місяців або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк до 3 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 2 років	3. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання аудитором, нотаріусом, приватним виконавцем, експертом, оцінювачем, третейським суддею або іншою особою, яка провадить професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, а також незалежним посередником чи арбітром під час розгляду колективних трудових спорів неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 68 000 гривень) або <ul style="list-style-type: none"> • виправні роботи на строк від 1 до 2 років або <ul style="list-style-type: none"> • арешт на строк до 6 місяців або <ul style="list-style-type: none"> • обмеження волі на строк від 2 до 5 років або <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років
4. Дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи поєднані з вимаганням неправомірної вигоди	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 3 до 7 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років <ul style="list-style-type: none"> з конфіскацією майна 	4. Дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи поєднані з вимаганням неправомірної вигоди	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 4 до 8 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років <ul style="list-style-type: none"> з конфіскацією майна

Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення	Кримінальне корупційне правопорушення (корупційний злочин)	Відповідальність за вчинення
Стаття 369. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі		Стаття 369². Зловживання впливом	
1. Пропозиція чи обіцянка службовій особі надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень) або • обмеження волі на строк від 2 до 4 років або • позбавлення волі на той самий строк 	1. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 68 000 гривень) або • обмеження волі на строк від 2 до 5 років або • позбавлення волі на строк до 2 років
2. Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 3 до 6 років із штрафом від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 8 500 до 17 000 гривень) з конфіскацією майна або без такої 	2. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або пропозиція чи обіцянка здійснити вплив за надання такої вигоди	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 2000 до 5500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 93 500 гривень) або • позбавлення волі на строк від 2 до 5 років
3. Діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо неправомірна вигода надавалася службовій особі, яка займає відповідальне становище , або вчинені за попередньою змовою групою осіб	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 4 до 8 років з конфіскацією майна або без такої 	3. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поєднане з вимаганням такої вигоди	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 3 до 8 років з конфіскацією майна
4. Діяння, передбачені частиною першою, другою або третьою цієї статті, якщо неправомірна вигода надавалася службовій особі, яка займає особливо відповідальне становище , або вчинені організованою групою осіб чи її учасником	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з конфіскацією майна або без такої 		

Дисциплінарні корупційні правопорушення

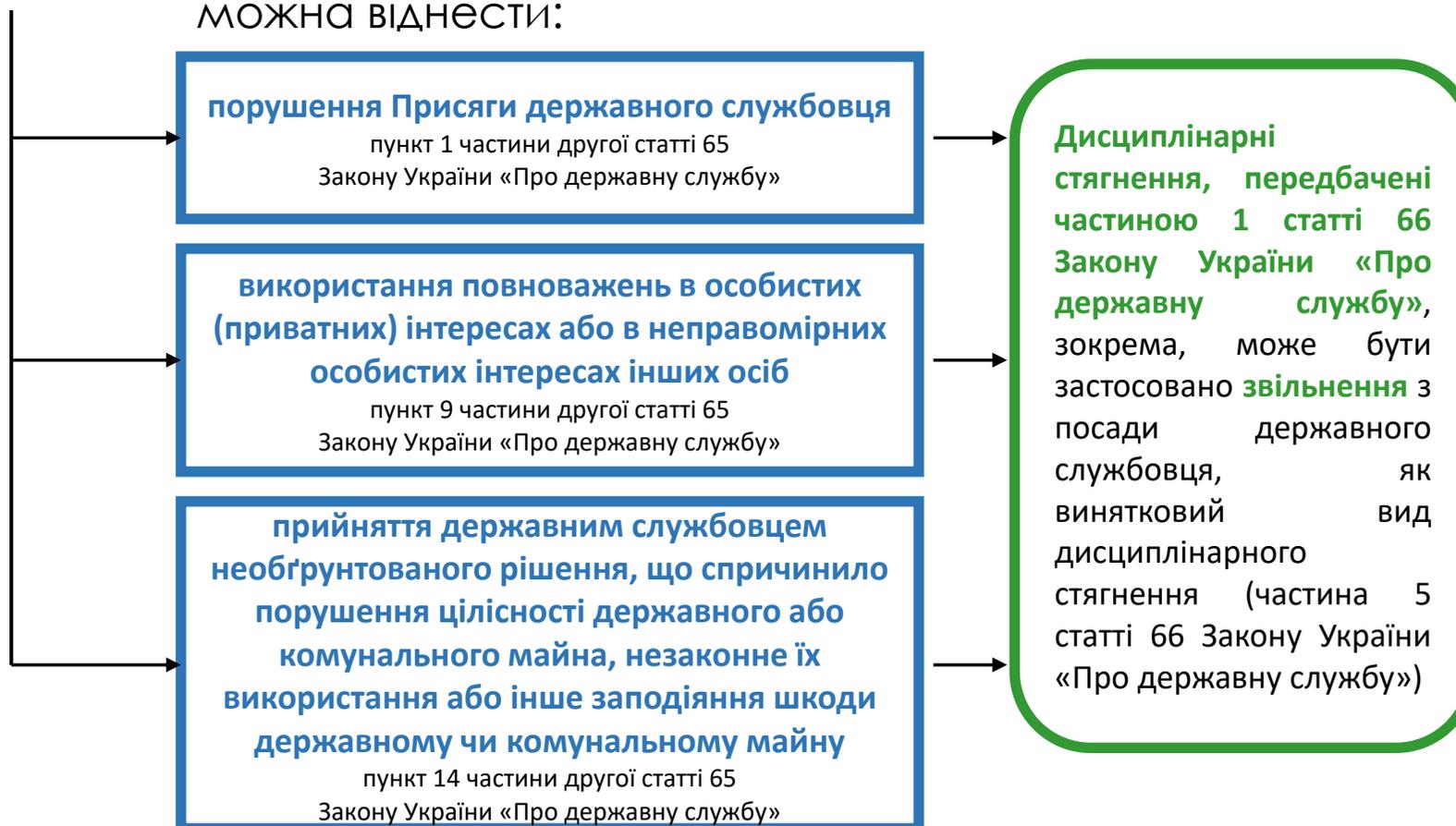
Відповідно до частини другої статті 65¹ Закону:

«Особа, яка **вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку**».

Зверніть увагу! Дотримання вимог, обмежень та заборон, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» є обов'язком державного службовця

До **дисциплінарних корупційних правопорушень**, за певних умов,

можна віднести:

Відповідальність за вчинення дисциплінарних корупційних правопорушень

Частиною третьою статті 65 Закону України «Про державну службу» встановлено, що державний службовець не може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності, якщо

❖ минуло **6 місяців** з дня, коли керівник державної служби дізнався або мав дізнатися про вчинення дисциплінарного проступку, не враховуючи час тимчасової непрацездатності державного службовця чи перебування його у відпустці

❖ минув **1 рік** після його вчинення або постановлення відповідної окремої ухвали суду

Зверніть увагу! Відомості щодо державного службовця, якого було притягнуто до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного корупційного правопорушення також **вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення**

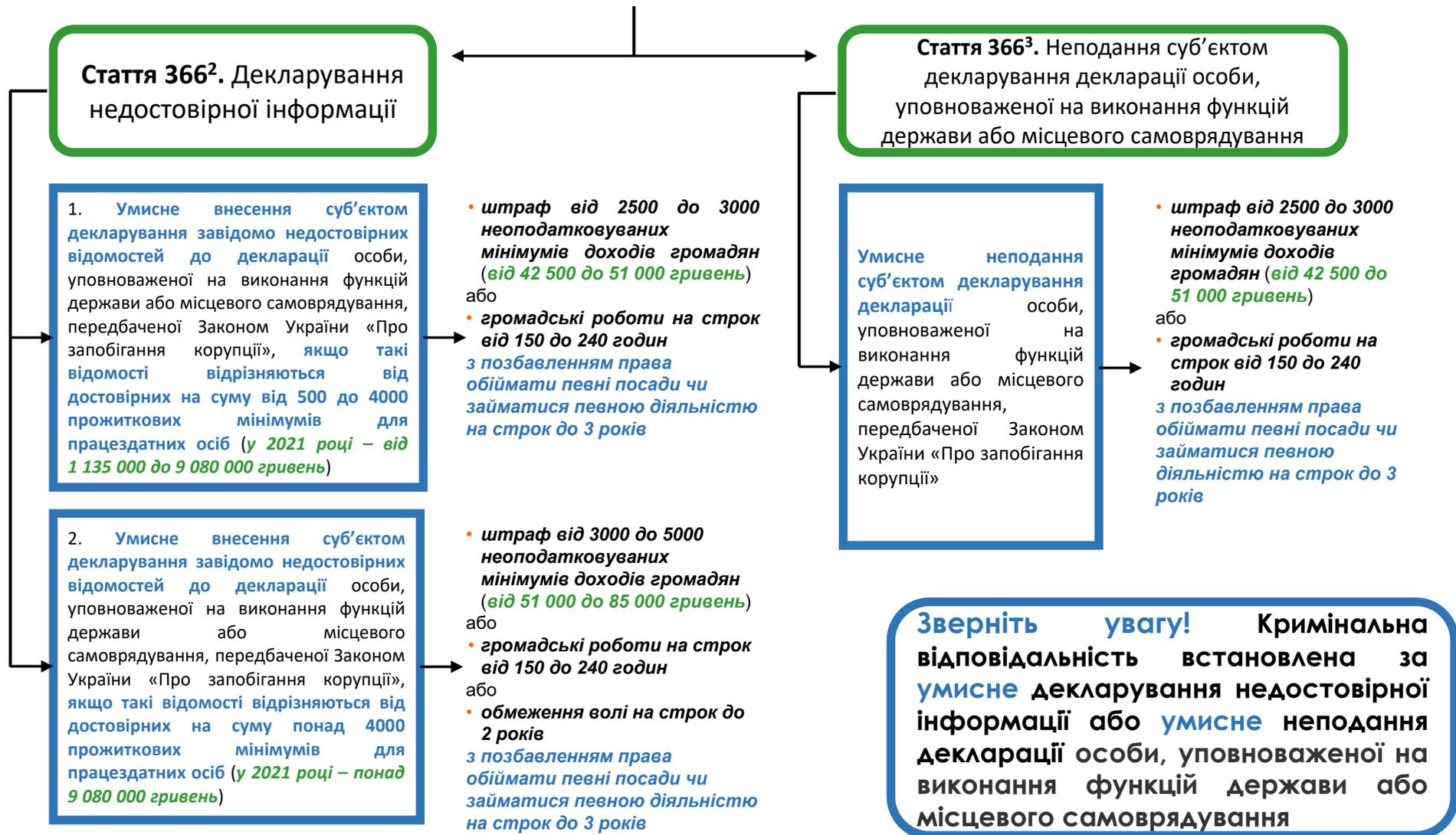

2.2. Правопорушення, пов'язані з корупцією

- **Кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією**
- **Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією**
- **Дисциплінарна відповідальність за вчинення правопорушення, пов'язані з корупцією**

Кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією

Кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з корупцією є порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції», за які встановлено кримінальну відповідальність

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією

До адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, відносяться правопорушення, які не містять ознак корупції, порушують встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження, за які встановлено адміністративну відповідальність

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, визначені, зокрема, у Главі 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» Кодексу України про адміністративні правопорушення

Стаття 172 ⁴ . Порухення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності	
Порухення особою встановлених законом обмежень щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної та суддівської практики, інструкторської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 5 100 до 8 500 гривень) з конфіскацією отриманого доходу від підприємницької діяльності чи винагороди від роботи за сумісництвом
Порухення особою встановлених законом обмежень щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації)	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 5 100 до 8 500 гривень) з конфіскацією отриманого доходу від такої діяльності
Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 500 до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 8 500 до 13 600 гривень) з конфіскацією отриманого доходу чи винагороди з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік

Стаття 172 ⁷ . Порухення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів	
Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 3 400 гривень)
Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 200 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 до 6 800 гривень)
Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 400 до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 6 800 до 13 600 гривень) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік

Стаття 172 ⁴ . Порухення вимог фінансового контролю	
Несвоєчасне подання без поважних причин декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 850 до 1 700 гривень)
Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 3 400 гривень)
Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 100 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 5 100 гривень) з конфіскацією доходу чи винагороди з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік
Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 1000 до 2500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 42 500 гривень)
<p>Примітка. Відповідальність за цією статтею за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 100 до 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб (у 2021 році – від 227 000 до 1 135 000 гривень)</p>	

Стаття 172 ⁵ . Порухення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків	
Порухення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 3 400 гривень) з конфіскацією такого подарунка
Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за порушення, передбачене частиною першою цієї статті	<ul style="list-style-type: none"> • штраф від 200 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 до 6 800 гривень) з конфіскацією такого дарунка (пожертви) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією

Стаття 172 ⁹ . Невжиття заходів щодо протидії корупції	
Невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою органу державної влади, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення	• штраф від 125 до 250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 2 125 до 4 250 гривень)
Та сама дія, вчинена повторно протягом року після застосування заходів адміністративного стягнення	• штраф від 250 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 4 250 до 6 800 гривень)

Стаття 212 ³ . Порушення права на інформацію та права на звернення	
1. Неоприлюднення інформації, обов'язкове оприлюднення якої передбачено Законами України "Про доступ до публічної інформації", "Про оцінку впливу на довкілля", "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів", "Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, тепlopостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення", "Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років", "Про відкритість використання публічних коштів" та "Про запобігання корупції"	• штраф від 25 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 425 до 850 гривень)
2. Порушення Закону України "Про доступ до публічної інформації", а саме: необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, ненадання відповіді на запит на інформацію, ненадання інформації, неправомірна відмова в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання недостовірної інформації	• штраф від 25 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 425 до 850 гривень)
4. Обмеження доступу до інформації або віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, якщо це прямо заборонено законом	• штраф від 60 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 020 до 1 360 гривень)
9. Повторне протягом року вчинення будь-якого з порушень, передбачених частинами першою - восьмою цієї статті, за яке особою вже було піддано адміністративному стягненню	• штраф від 60 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 020 до 1 360 гривень) або • громадські роботи на строк від 20 до 30 годин

Стаття 172 ⁹ . Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень	
Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень	• штраф від 100 до 150 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 2 550 гривень)
Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах чи в інтересах іншої фізичної або юридичної особи інформації про викривача, його близьких осіб чи інформації, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, яка стала їй (їм) відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень	• штраф від 1000 до 2500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 42 500 гривень) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік
Стаття 188 ⁴ . Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції	
Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції щодо усунення порушень законодавства про запобігання і протидію корупції, ненадання інформації, документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання завідомо недостовірної інформації або не у повному обсязі	• штраф від 100 до 250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 4 250 гривень)
Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке ж порушення	• штраф від 200 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 до 5 100 гривень)

Зверніть увагу! Особа, стосовно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, **може бути відсторонена від виконання службових повноважень** за рішенням керівника органу, установи, підприємства, організації, де вона працює, **до закінчення розгляду справи судом**. У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення відстороненій від виконання службових повноважень особі відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням (абзаци третій та четвертий частини п'ятої статті 65¹ Закону України «Про запобігання корупції»).

Дисциплінарна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією

Дисциплінарні проступки, вчинення яких може стосуватися порушень вимог, обмежень та заборон, передбачених Законом України «Про запобігання корупції»

Порушення правил етичної поведінки державних службовців (пункт 2 частини другої статті 65 Закону України «Про державну службу») за порушення вимог **частини першої статті 37, статей 38, 39, 41-44 Закону України «Про запобігання корупції»**

Невиконання вимог щодо політичної неупередженості державного службовця (пункт 8 частини другої статті 65 Закону України «Про державну службу») за порушення вимог **статті 40 Закону України «Про запобігання корупції»**

Використання повноважень в особистих (приватних) інтересах або в неправомірних особистих інтересах інших осіб (пункт 9 частини другої статті 65 Закону України «Про державну службу») за порушення вимог **статті 22 Закону України «Про запобігання корупції»**

Неповідомлення керівнику державної служби про виникнення відносин прямої підпорядкованості між державним службовцем та близькими особами у 15-денний строк з дня їх виникнення (пункт 11 частини другої статті 65 Закону України «Про державну службу») за порушення вимог **статті 27 Закону України «Про запобігання корупції»**

Порушення Присяги державного службовця (пункт 1 частини другої статті 65 Закону України «Про державну службу»)

- ❖ Неприйняття антикорупційної програми, неподання на погодження антикорупційної програми Національному агентству (вимоги **статті 19 Закону України «Про запобігання корупції»**)
- ❖ Порушення обмежень щодо одержання подарунка (обмеження передбачені **статтею 23 Закону України «Про запобігання корупції»**), за відсутності складу ст. 172⁵ КУпАП
- ❖ Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (обмеження передбачені **статтею 25 Закону України «Про запобігання корупції»**) за відсутності складу ст. 172⁴ КУпАП
- ❖ Порушення обмежень після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (обмеження передбачені **статтею 26 Закону України «Про запобігання корупції»**) за відсутності складу ст. 172⁸ КУпАП
- ❖ Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (вимоги встановлені **статтею 28 Закону України «Про запобігання корупції»**) за відсутності складу ст. 172⁷ КУпАП
- ❖ Недотримання вимог **статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»**
- ❖ Недотримання вимог щодо організації проведення спеціальної перевірки (вимоги та порядок проведення спеціальної перевірки передбачені **статтями 56–58 Закону України «Про запобігання корупції»**)
- ❖ Не проведення службового розслідування стосовно особи, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення (обов'язок передбачений **частиною третьою статті 65¹ Закону України «Про запобігання корупції»**)
- ❖ Недотримання вимог щодо незаконних актів та правочинів (вимоги передбачені **статтею 67 Закону України «Про запобігання корупції»**).

2.3. Цивільно-правова відповідальність за вчинення корупційного правопорушення і правопорушення, пов'язаного з корупцією

Законом України «Про запобігання корупції» передбачені наступні **ВИДИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

Відшкодування збитків, шкоди, завданих державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення (**стаття 66 Закону України «Про запобігання корупції»**): *«Збитки, шкода, завдані державі внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, підлягають відшкодуванню особою, яка вчинила відповідне правопорушення, в установленому законом порядку»*

Відновлення прав і законних інтересів та відшкодування збитків, шкоди, завданих фізичним та юридичним особам внаслідок вчинення корупційного правопорушення (**стаття 68 Закону України «Про запобігання корупції»**)

Порушення встановленого пунктом 1 частини першої статті 26 Закону України «Про запобігання корупції» обмеження щодо укладення **трудового договору (контракту)** є підставою для його **припинення** (**частина друга статті 26 Закону України «Про запобігання корупції»**)

Правочин у сфері підприємницької діяльності, вчинені з порушенням вимог пункту 1 частини першої статті 26 Закону України «Про запобігання корупції», можуть бути визнані недійсними (**частина друга статті 26 Закону України «Про запобігання корупції»**)

Правочин, укладений внаслідок порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції», може бути визнаним недійсним (**частина друга статті 67 Закону України «Про запобігання корупції»**)

3. Наслідки притягнення до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних з корупцією, для державних службовців

Внесення відомостей про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення

Реєстр – електронна база даних, яка містить відомості про осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, та про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення

Підставою для внесення відомостей про особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, є:

електронна копія рішення суду, яке набрало законної сили, з Єдиного державного реєстру судових рішень

засвідчена в установленому порядку паперова копія розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення

Підставами для вилучення з реєстру відомостей про особу, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, є:

ухвала суду про скасування вироку

винесення виправдувального вироку

відновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження

скасування постанови про накладення адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення

розпорядчий документ або судове рішення про скасування розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення

Припинення державної служби у разі втрати права на державну службу або його обмеження

набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення державного службовця до адміністративної відповідальності за пов'язане з корупцією правопорушення, яким на особу накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (пункт 3 частини першої статті 84 Закону України «Про державну службу»)

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо державного службовця за вчинення умисного кримінального правопорушення та/або встановлення заборони займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави (пункт 4 частини першої статті 84 Закону України «Про державну службу»)

набрання законної сили рішенням суду щодо державного службовця про визнання його активів або активів, набутих за його дорученням іншими особами або в інших передбачених статтею 290 Цивільного процесуального кодексу України випадках, **необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави** (пункт 4¹ частини першої статті 84 Закону України «Про державну службу», абзац третій частини другої статті 65¹ Закону України «Про запобігання корупції»)

за ініціативою суб'єкта призначення у разі вчинення державним службовцем дисциплінарного проступку, який передбачає звільнення (пункт 4 частини першої статті 87 Закону України «Про державну службу»)

наявність відносин прямої підпорядкованості близьких осіб у випадку, порушення встановлених обмежень (пункт 5 частини першої статті 84 Закону України «Про державну службу», стаття 27 Закону України «Про запобігання корупції»)

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

як адміністративне стягнення

призначається судом:

- на строк від 6 місяців до 1 року – незалежно від того, чи передбачене воно в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини Кодексу України про адміністративні правопорушення, коли з урахуванням характеру адміністративного правопорушення, вчиненого за посадою, особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, та інших обставин справи суд визнає за неможливе збереження за нею права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (частина п'ята статті 30 КУпАП);
- строком на 1 рік – коли це стягнення передбачене в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини Кодексу про адміністративні правопорушення (частина шоста статті 30 КУпАП)

як покарання за вчинення корупційного злочину

- передбачене санкцією статті
- як додаткове покарання може бути призначене й у випадках, коли воно не передбачене в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини Кримінального кодексу України за умови, що з урахуванням характеру кримінального правопорушення, вчиненого за посадою або у зв'язку із заняттям певною діяльністю, особи засудженого та інших обставин справи суд визнає за неможливе збереження за ним права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (частина друга статті 55 Кримінального кодексу України).

Неможливість для особи бути призначеною на певні посади

Неможливість бути обраним, зокрема, сільським, селищним, міським головою

Неможливість вступити на державну службу

- у разі наявності судимості за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (пункт 3 частини другої статті 19 Закону України «Про державну службу»)
- у випадку позбавлення за рішенням суду права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади на певний строк (пункт 4 частини другої статті 19 Закону України «Про державну службу»);
- протягом трьох років з дня набрання відповідним рішенням законної сили, у разі притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією (пункт 5 частини другої статті 19 Закону України «Про державну службу»)

У разі притягнення до **кримінальної відповідальності** передбачено також низку правових наслідків кримінально-правового характеру, зокрема

- ✓ особу, яка вчинила корупційний злочин, **не може бути звільнено від кримінальної відповідальності** (статті 45–48 Кримінального кодексу України);
- ✓ особа, яка вчинила корупційний злочин, **не може бути звільнена від покарання** (частина четверта статті 74, статті 75, 79 Кримінального кодексу України);
- ✓ до особи, яка вчинила корупційний злочин, **не може бути застосоване пільгове умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким** (статті 81, 82 Кримінального кодексу України);
- ✓ особи, визнані винними у вчиненні корупційних злочинів, вирок стосовно яких не набрали законної сили, **не можуть бути звільнені від відбування покарання**, а особи, вирок стосовно яких набрали законної сили, – **не можуть бути повністю звільнені законом про амністію від відбування покарання** (частина четверта статті 86 Кримінального кодексу України);
- ✓ особи, засуджені за вчинення корупційних злочинів, **можуть бути звільнені від відбування покарання в порядку помилування після фактичного відбуття ними не менше двох третин строку покарання**, призначеного судом за корупційний злочин середньої тяжкості (частина третя статті 87, пункт 2 частини третьої статті 81 Кримінального кодексу України)
- ✓ **зняття судимості до закінчення строку** не допускається у випадках засудження за умисні тяжкі та особливо тяжкі, а також корупційні злочини (частина друга статті 91 Кримінального кодексу України)